

360

LIEUVOS IŠSILAISVINIMO KOVOS SAJŪDŽIO
S T A T U T A S

I.

BENDRIEJI NUOSTATAI

1. Lietuvos Išsilaisvinimo Kovos Sąjūdis
ir jo tikslas.

1. Lietuvos Išsilaisvinimo Kovos Sąjūdis (sąjūdis, LIKS) yra visuomeninė karinė savanorių organizacija, tvarkoma šiuo statutu.
2. Sąjūdis iki paskutinės išsilaisvinimo kovos veikia slaptai, karo stovyje.
3. Sąjūdžio tikslas yra atstatyti laisvą, nekilniamą, demokratinę Lietuvos Respubliką.
4. Siekdamas šio didžiojo tikslo, sąjūdis saugina egzistenciją ir veiklą grindžia savo narių, šalinvių ir visų lojalių Lietuvos piliečių gėrybėmis, valia, vieningumu ir pasipriešinimu, tikiama lygiu organizavimu, pasiaukojimu ir sąjūdo bei griežta drausme.
5. Sąjūdžio šūkis: . . . . .
(leiskama sąjūdžio tarybos narių pasiūlymą)

2. Sąjūdžio uždaviniai.

6. Sąjūdis:
- 1) kovoja su okupantu ir savo pasidavėlių kraštui prageištinga dvasia ir veikla, slopindamas okupantų ir pasidavėlių pasipriešinimą naikinti bei grobti krašto gyvybines jėgas, dvasines vertybes ir ūkines gėrybes;
  - 2) organizuoja, rengia ir saugo sąjūdžio narius, šalinvius bei visas kitas gyvybines krašto jėgas, dvasines vertybes ir ūkinių gėrybių išteklius lemiamam išsilaisvinimo kovos ruošimui;
  - 3) lemiamu išsilaisvinimo kovos momentu perima į savo rankas krašto karinę ir civilinę valdžią;

360 atk
gyvū

- 4) auklėja bei stiprina sąjūdžio narius, dalyvių ir visuomenės Tėvynės meilę, atparumą, išsilaisvinimo kovos dvasią bei pasiryšimą laimėti ir siekia, kad kiekvienas Lietuvos pilietis įneštų kuo didžiausią savo jėgą krašto išsilaisvinimo kovoje;
- 5) ugdo lietuvių tautišką susipratimą, drausmą, sąjūdiškumą, valstybiškumą; kalbą, dorovę, darbštumą, vieningumą, iniciatyvą ir narsumą;
- 6) per spaudą (laikraščius, atsišaukimus ir kt. leidinius) ir gyvą žodžiu informuoja visuomeną apie esančius vidus ir tarptautinę karinę bei politinę padėtį, orientuoja ją svarbiaisiais klausimais, kelia viešumon priešų niekšiškus darbus bei klaidus ir kitus visuomenei žinotinus dalykus;
- 7) demaskuoja krašto išdavikus bei jų darbus ir griebtomis priemonėmis užkerta kelią jų veiklai; renka reikalingą medžiagą apie visus šiuo metu pasislėpusius nuo tautos teisingumo rankos išdavikus, kas atėityje už padarytus kraštui bei tautai pragaištingus veiksmus jie neišvengtų nepalauktos bausmės;
- 8) kovoja su nuokaltimais ir rūpinasi visuomenės saugumu; rengia ją saugotis ir gintis nuo priešų, esant pavojui - įspėja, teikia pagalbą priešų užpuolimui ir kitais atvejais;
- 9) propaguoja, organizuoja ir vykdo nuo rėdonoje teroro nukentėjusių sąjūdžio narių, dalyvių bei kitų krašto gyventojų, atsidūrusių skurde, rėmimą.

3. Sąjūdžio santvarka.

7. Sąjūdis savo uždavinių įgyvendinimui sąjūdiškai per savo narius bei dalyvius išvysto karinę ir visuomeninę veiklą.

Sąjūdį valdo sąjūdžio taryba per savo prezidentą.

Sąjūdiškai karinei veiklai vadovauja sąjūdiškai

vybos pajėgų vadovai, padedamas sąjūdžio gynybos štabo.

Sąjūdžio visuomeninei veiklai vadovauja sąjūdžio visuomeninės dalies viršininkas, padedamas sąjūdžio visuomeninės dalies vadovybės narių.

Sąjūdžio organizaciniuose vienetuose karinei visuomeninei veiklai vadovauja tų org. vienetų vadovai, padedami org. vienetų vadovybių ir tų narių.

Sąjūdžio narių, dalyvių ir sąjūdžiui nepriklausančių asmenų nusikaltimų prieš Lietuvai bei sąjūdžio interesus byloms spręsti ir nusikaltėliams bausmę taikyti yra sąjūdžio teismai, kurie veikia, vadovaujami sąjūdžio okupacijos metu bendriausiojo statuto, sąjūdžio teismų santvarkos statuto ir sąjūdžio teismų proc. so. taisyklėmis.

8. Sąjūdžio organizaciniai vienetai skirstomi:

- a) stambesnius organizacinius vienetus,
- b) smulkesnius " " "
- c) atskirus " " "
- d) vadovybės dalinius.

Sąjūdžio organizacinių vienetų apibūdinimai.

9. Sąjūdžio org. vienetai apibūdinami taip:

a) Stambesni organizaciniai vienetai.

Sritis (Sr) - org. vienetas, savo sudėtyje turintis srities vad., štabą, visuomeninę dalį ir keletą apygardų;

Apygarda (Ap) - org. vienetas, savo sudėtyje turintis apygardos vad., štabą, visuomeninę dalį ir keletą rinktinių;

Rinktinė (Rn) - org. vienetas, savo sudėtyje turintis rinktinės vad., štabą, visuomeninę dalį ir keletą rajonų;

Rajonas (Rj) - org. vienetas, savo sudėtyje turintis rajono vad., štabą, visuomeninę dalį ir keletą smulkesnių org. vienetų; rajono veikimo plotas - 2-4 valsčių plotas (pagal neprikl. Lietuvos administracinį padalinimą);

26/ok
P a s t a b a: Išimtiniais atvejais rajono sudėtyje partizanų rikiuotės daliniai gali ir nebūti; tokiais atvejais jų nebūvimą turi kompensuoti energingesnis rajono vadovybės ir slapukų veikimas.

b) Smulkesni organizaciniai vienetai.

Kuopa (Kp) - operacinis ir administracinis vienetas, savo sudėtyje turįs kuopos vadą, kuopos vadą padėjėją, kuopos visuomenininką, kuopos ūkvedį ir 1-3 būrius, bet iš viso ne mažiau kaip 40 P; normali kuopos sudėtis - 52 P, didžiausia - 130 P;

Būrys (Br) - savarankiškas kautynių ir akcinis vienetas, savo sudėtyje turįs būrio vadą, būrio visuomenininką, būrio ūkvedį ir 1-3 skyrius, bet iš viso ne mažiau kaip 12 P; normali būrio sudėtis - 23 P, didžiausia - 39 P;

Skyrius (Sk) - mažiausias kautynių vienetas, savo sudėtyje turįs skyrininką ir dvi grandis; mažiausios sudėties tyriuje (6P) skyrininkas vykdo ir vienos grandies grandininko pareigas; normali skyriaus sudėtis - 9 P, didžiausia - 11 P;

Grandis (Gr) - neskaidomas org. vienetas, savo sudėtyje turįs grandininką ir 2-4 P;

Laisvės kovotojų slapukų grandis (S Gr) - laisvės kovotojų slapukų org. vienetas, savo sudėtyje turįs slapukų grandies grandininką ir 1-3 slapukas; slapukų grandis bei atskiri slapukai gali būti bet kurio ankštesnio apibūdinto atskirai veikiančio stambesnio ar smulkesnio org. vieneto vado betarpiškoje priklausomybėje.

c) Atskiras organizacinis vienetas.

Atskiru org. vieneta laikomas toks org. vienetas, kuris betarpiškai įeina į sudėtį dvies ar daugiau laipsnių už jį ankštesnio org. vieneto. Bav. grandis, betarpiškai įeinanti į Br sudėtį, laiko atskira grandimi.

Atskiri org. vienetai sudaromi tais atvejais, kai jų įjungimas į jiems prideramų aukštesnių org. vienetų sudėtis sudaro vadovavimo nepatogumą arba, kai specialūs jiems skiriami uždaviniai reikalauja betarpiško aukštesnių viršinių vadovavimo.

Atskiri org. vienetų gali būti 5 grandys bei pakiri 5.

d) Vadovybės dalinys.

Būrio ir bet kurio už jį aukštesnio org. vienetą vadovybės nariai, drauge su vadovybės pagalbiniais pareigūniais ir priskirtais prie vadovybės partizanais, sudaro to org. vieneto vadovybės dalinį.

Kiekvienas vadovybės dalinys turi būti pakankamai pajėgus savarankiškai :

- a) kurti,
- b) vykdyti sąaugos ir sekimo tarnybą,
- c) paiešti reikalingiausias plotus ir šy-gikelius,
- d) vykdyti aspiracinio uždaviniaus.

10. Sąjūdiuo org. vienetai organizuojami ir formuojami, o taip pat į sąjūdžio ir jo org. vienetų sudėtį įjungiamas ir iš jų išskiriamas šia tvarka:

- Sritys - sąjūdiuo tarybos prezidiume natarium;
- Apygardos - tiesioginio viršiniuko, nešemesnių kaip SrV teisių, įsakymu;
- Rinktinės - tiesioginio viršiniuko, nešemesnių kaip ApV teisių, įsakymu;
- Rajonai - tiesioginio viršiniuko, nešemesnių kaip RaV teisių, įsakymu;
- Kuopos ir būriai - tiesioginio viršiniuko, nešemesnių kaip RjV teisių, įsakymu;
- Skvriai - tiesioginio viršiniuko, nešemesnių kaip KpV teisių, įsakymu;
- Grandys - tiesioginio viršiniuko, nešemesnių kaip BrV teisių, įsakymu;
- 3 grandys - bet kurio atskiri veikiančio aukštesnio org. vieneto vado įsakymu.

11. Bet kuriam sąjūdiuo org. vienetai organizuoti bei vadovauti gali būti skiriami:

P organizuoti bei vadovauti - tik P
S " " " - P arba S

4. Viršiniai ir valdiniai.

12. Visi IK, remiantis šiuo statutu, vienas kitam gali būti viršininkas ar valdinyje, vyresnysis ar jaunesnysis.

13. IK, kuriems sąjūdiuo statutu ar įsakymu paversta nuolat ar laikinai vadovauti kitiems IK, yra tų IK-jų viršininkas; IK-jai, kuriems jie vadovauja, yra jo valdiniai.

14. Viršiniai, kuriems IK nors ir laikinai tarnybiškai priklauso, vadinami tiesioginiais viršininkais. Artimiausias tiesioginis viršininkas vadinami betarpišku viršininku.

15. IK-jų tiesioginiai viršiniai:

1) Sąjūdiuo Tarybos Prezidiumo Pirmininkas,	
2) " Gynybos Pajėgų Vadas,	
3) Srities Vadas,	} jų vadovaujamoji organizacinių vienetų IK-jams
4) Apygardos Vadas,	
5) Plinktinės Vadas,	
6) Rajono Vadas,	
7) Kuopės Vadas,	
8) Būrio Vadas,	
9) Skyrininkas,	
10) Grandininkas,	
11) S Grandininkas	

16. Visi IK-jų viršiniai, pagal jų einamąsias pareigas sąjūdyje, skirstomi į jaunesnius vadus ir vyresnius vadus:

jaunesnieji vadai - iki KpVpd įskirtinai,
vyresnieji vadai - pradedant KpV įskirtinai.

5. Remiamosios viršinių pareigos ir teisės.

17. Viršininkas atsako už jo vadovaujamo vienetą vidaus tvarką, valdinių parengimą, drausmingumą, org. vienetų turtą ir lėšas, pirmiausia prieš savo betarpišką viršininką ir prieš subalterną vadovybę.

18. Viršiniakas turi būti teisingas ir rūpestingas; jis visur turi būti pavyzdžiu savo valdiniam ir visada turi saugoti savo autoritetą, šlovę ir visuomenėje.
19. Viršiniako pareiga tėviškai rūpintis jam pavestais valdiniais, jų mokymu ir auklėjimu. Jis turi stiprinti savo org. vienete išlaikyti pakilusias dvasias ir kovos nuotaiką, įgyvendinti, palaikyti ir gerbti gražius papročius (tradicijas).
20. Viršiniakas auklėja savo valdiniuose Tėvės meilę, didvyriškumą, drausmingumą, narsumą, sąžiningumą, darbštumą, sąžiningumą ir tvirtą valią.
21. Viršiniakas turi ne tik nurodyti, išaiškinti ir tikrinti savo valdinių veiklą, bet ir parodyti praktiškus vykdymo būdus, padėti valdiniams susidaryti teikiamas sąlygas jiems skirtų darbių įvykdymui, skatinti juos savo paties asmeniškos veiklos pavyzdžiu.
22. Suželsto ar susirgusio LK-jo gydymą rūpintis yra šventa pareiga artimiausio jo viršiniako; šio viršiniako artimybė, gydymą rūpintis artimiausi suželstoje (susirgusioje) LK-je draudarbisi, apie sužeistąjį (susirgusįjį) tuomet pranešdami jo artimiausiam ar aukštesniam hierarchiniam viršiniakui.
23. Viršiniakas privalo nustatyti tvarką ir Būklę tarpais išleisti savo betarpiškas viršiniakai priklausanias apie padėti ir veiklą.
24. Viršiniakas, veikdamas savarankiškai ir iniciatyviai, neturi sutelkti nuo aukštesniojo viršiniako vedamos bendrosios darbo veiklos.
25. Viršiniaka griežtai kevoja su sąjūdžio LK-jų garbą žeminančiais reiškiniais ir kalbomis baudžia pats ar tarpininkauja jų nuvedimui.
26. Viršiniakas, pastebėjęs žemesniojo viršiniako įsakymuose ką nors priešingo statutui ar sąjūdžio veiklai, toki įsakymą įsako atšaukti, o šalinis atvejis pats jo vykdyti, sulaukė.
27. Viršiniakas savo valdiniam turi teikti ir reikalauti tarnybinius įsakymus vykdyti.

36304
Viršiniako duodami įsakymai turi būti taikomi, aiškūs, tikslūs, galimi įvykdyti ir neprieštaringi. Statutai, aukštesnės vadovybės įsakymams, instrukcijoms bei nurodymams.

Duodamas sudėtingesni įsakymą žodžiu, viršiniakas turi reikalauti įsakymą pakartėti.

28. Viršiniakas turi teisę jam pavesto org. vieneto ribose perkelti jo vadovybėje esančius LK-jus iš vieno padalinio į kitą.

6. Vyresnieji ir jaunesnieji.

29. Pagal einamąsias pareigas sąjūdyje LK-jai vieni kitiems gali būti vyresnieji ir jaunesnieji.

30. LK-jai išsilavinimo Kovos Karūgybiai, apdovanojami laivės Kovos Kryžiumi, garbės laivės kovotojai, apdovanojami Vyšio Kryžiumi, o dar džio pasiūlymėjimo ženklais, LK-jai savanoriai-šėriai ir senesnieji LK-jai yra laikomi vyresniaisiais kitiems tolygių šūkimųjų vietų bei laipnių LK-jams.

31. Vyresnieji gali reikalauti iš jaunesniųjų draugės ir mandegumo.

Jaunesnieji visada gerbia vyresniuosius.

32. Kai jaunesnysis vietoje ardo tvarką arba nusikęngia draugui, garbei ar padarumui, vyresnysis turi įspėti jaunesnįjį ir gali, jei reikia, jį sulaikyti, nors jaunesnysis jam ir nepriklauso.

Vyresnysis, sulaikęs jaunesnįjį, įsako pastebėjusiam vykti pas save viršininką ir pranešti su laikymo priežastį ir kas sulaikė.

Vyresnysis apie jaunesniuosius, nusikęngusius draugui, garbei ar padarumui, tuoju praneša jų viršininkams.

Jaunesnieji, kurie šia nurodytais atvejais nepaklauso vyresnioje išpėjimo ar nevykdo jo įsakymo, laikami nusikaltusiais viršiniako įsakymams ir traukiami atsakomybėn.

GPŠV reikšmi, jų kandidatūras pasiūlius prezidiumo pirmininkui.

39. Sąjūdžio tarybos prezidiumas:

- 1) svarsto ir sprendžia skubias ir ypatingai svarbias reikalaujančius klausimus, priima laikiną sąjūdžio tarybos nuostatų ir veikimo gairių;
- 2) ruošia ir patiekia sąjūdžio tarybai įvairius projektus;
- 3) vykdo sąjūdžio tarybos natarimus;
- 4) renka sąjūdžio garbės laisvės kovotojus;
- 5) tvirtina: a) šričių vadus, b) šričių atstovus į sąjūdžio vadovybę ir c) sąjūdžio GP ir VD ukimes apyskaitas.

3. Sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininkas.

40. Sąjūdiniai vadovauja ir jį tvarko sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininkas.

41. Prezidiumo pirmininkas yra tiesioginis viso sąjūdžio, visų sąjūdžio organizacinių vienetų ir laisvės kovotojų viršininkas. Jis atmenkai atsako už sąjūdžio, sąjūdžio narių, dalyvių ir kitų krašte gyventojų visapusišką parengimą išsilaisvinimo kovai bei lemiamas tos kovos ruošimą.

42. Prezidiumo pirmininko betarpiškai priklauso sąjūdžio GPV, sąjūdžio VDV ir prezidiumo sekretorius.

43. Prezidiumo pirmininkas:

- 1) atstovauja Lietuvės Išsilaisvinimo Kovos Sąjūdį ir sąjūdžio vardu pasirašo sutartis ir įgaliojimus;
- 2) skoda direktyvas visais išsilaisvinimo kovos vedimo reikalais;
- 3) kontroliuoja sąjūdžio veiklą;
- 4) derybas sąjūdžio santykius su veiksniais, turinčiais reikšmės Lietuvės išsilaisvinimo reikalui;
- 5) kelia laisvės kovotojus partizanus į P karininkų laipanus;
- 6) laisvės kovotojus ir sąjūdžio dalyvius, už pasiūlymą, kevoje su priešu bei už kitus nuopelnus Lietuvai ir sąjūdinai,

365

apdošana Laisvės Kovotojų Kryžiumi (LKK);

- 7) laisvės kovotojams ir sąjūdžio dalyviams, pasiklydusiems karvygiškumui kovotoje su priešu, suteikia I.B. silaisvi-
nins Kovos Karvygių garbės vardą, kartu apdovanojamas juos Laisvės Kovotojų Kryžiumi;
  - 8) pasiūlo sąjūdžio tarybai savo pavadno-
tojų, prezidiumo sekretorius ir sąjūdžio GPV kandidatūras;
  - 9) pateikia sąjūdžio tarybai prezidiumo veiklos ataskaitas;
  - 10) skiria prezidiumo posėdžius ir juose pirmininkauja.
44. Prezidiumo pirmininkas tvirtina:
- 1) sąjūdžio GP susikirstymą, kritikas ir apygardomis;
  - 2) sąjūdžio GPV ir sąjūdžio VDV veiklos ataskaitas; sąjūdžio GP ir sąjūdžio VD vadovybių posėdžių protokolus.
45. Prezidiumo pirmininkas turi teisę:
- 1) atleisti prezidiumo narius;
  - 2) leisti natarinus, turinčius galios ligi sąjūdžio taryba ar prezidiumas juos palei-
kais;
  - 3) dovanoti baupas.

4. Sąjūdžio gynybos pajėgų vadai.

46. Sąjūdžio gynybos pajėgus vadovauja ir jam priklauso sąjūdžio gynybos pajėgų vadai (GPV).
47. GPV yra tiesioginis sąjūdžio GP, visų GP organizacinių vienetų ir laisvės kovotojų virš-
pininkas. Jis asmeniškai atsako už viešpasišką
sąjūdžio GP parengimą, išsilaisvinimo kovai bei
laikoma tos kovos rėštai.
48. GP vada betarpiškai priklauso Sr vadai
ar GPV.
49. GPV:
- 1) duoda sąjūdžio gynybos pajėgų direkty-
vas visais karinės veiklos reikalais;
  - 2) sudaro GP vyresniųjų vadų mokymo progra-
mas ir planus;

36/24.

- 3) asmeniškai vadovauja neaktyviais būriams ir ap vadų teises turinčių P viršinių parengimui;
- 4) kontroliuoja GPB ir sričių veiklą, parengimą, sekimo eigą ir lėšų naudojimą;
- 5) derina bei lygina sričių veikimą; vienų sričių patyrimą pritaiko ir perteikia kitoms;
- 6) laisvės kovotojus partizanus, ypačingai pasižymėjusius kautynėse, kelia į P jaunimoje leitenanto laipsnį;
- 7) pasižymėjusius laisvės kovotojus ir sąjūdžio dalyvius apdovanoja P a s i ū j i m o ž e n k l u I laipsniu;
- 8) patiekia sąjūdžio tarybų prezidiumo pirmininkui sąjūdžio GP veiklos ataskaitas ir sąjūdžio GP vadovybės posėdžių protokolus;
- 9) patiekia sąjūdžio tarybų prezidiumui tvirtinti sąjūdžio GP ūkines apyskaitas;
- 10) leidžia įsakymus sąjūdžio GP ūkims.

50. GPV tvirtina GPB skyrių viršinius.

51. GPV turi teisę atleisti SR vadus ir GPB skyrių viršinius.

5. Sąjūdžio visuomeninės dalies viršiniai.

52. Sąjūdžio visuomeninės dalies viršiniai (VDV) vadovauja sąjūdžio visuomeninei veiklai. Jis asmeniškai atsako už sąjūdžio narių, dalyvių ir kitų krašte gyventojų dvasinį parengimą išsilavinime kaveli bei lemiamam tos kovos rezultatui.

53. Sąjūdžio VD viršiniuko tiesioginiai priklauso sąjūdžio VD su visais skyrių bei poskyrių viršiniukais, stambesnių org. vienetų VD su jų viršiniukais bei skyrių viršiniukais ir smulkesnių org. vienetų visuomenininkais.

Sąjūdžio VD viršiniuko betarpiškai priklauso sąjūdžio VD skyrių viršiniukai ir sričių VD viršiniukai.

54. Sąjūdžio VDV:

- 1) duoda direktyvas sąjūdžio visuomeninei veiklai;

- 2) sudaro sąjūdžio visuomeninės veiklos programas bei planus, kurias patiekia tvirtinti sąjūdžio tarybos prezidiumui;
  - 3) sudaro vyresniųjų vadų visuomeninės veiklos parengimo programas ir planus;
  - 4) samoniškai vadovauja aktyviais asmenimis sąjūdžio VD sk., viršūninių ir neaktyviais asmenimis sąjūdžio VD sk., viršūninių parengimui;
  - 5) kontroliuoja sąjūdžio VD skyrių ir sąjūdžio VD veiklą;
  - 6) patiekia sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininkui VD veiklos ataskaitas ir sąjūdžio VD vadovybės posėdžių protokolus;
  - 7) patiekia sąjūdžio tarybos prezidiumui tvirtinti sąjūdžio VD sk. ataskaitas.
55. Sąjūdžio VDV tvirtina sąjūdžio VD poskyrininkas.
56. Sąjūdžio VDV turi teisę atleisti sąjūdžio viršūninkus.

Sąjūdžio organizacinių vienetų valdymas.

1. Sąjūdžio organizacinių vienetų tarybos.

57. Kiekviename atskirai veikiančiame sąjūdžio org. vienete (išskyrus SGR) yra to org. taryba.

58. Atskirai veikiančio org. vienete taryba sudaro:

- 1) org. vn. vadovą,
- 2) " " vadovybės nariai,
- 3) " " vado betarpiškai priklausančių org. vienetų vadai (išskyrus SGR).

P a s t a b a i: atskirai veikiančio skyriaus tarybos sudėty įeina ir visi skyriaus betarpiškai priklausančios 3 grupių grandinininkai; atskirai veikiančio Br tarybos sudėty įeina ne daugiau kaip pusė Br vadovybės parinktų; Br vado betarpiškai priklausančių SGR grandinininkų; atskirai veikiančio Kp tarybos sudėty įeina ne daugiau kaip ketvirtadalis Kp

vadovybės parinkty. Ep vado betarpiškai priklausantių SSR grandinių.

59. Org. va. tarybos posėdžius skiria bei juose pirmininkauja ir visą tarybos vardą susirinkėjimui vada org. va. vadas arba jo pavestas tarybos narys.

Tarybos posėdžiuose sekretoriuoja org. va. vado adjutantas arba vado pavestas tarybos narys.

60. Org. va. taryba:

- 1) ilgesnį laiką (2 mėn.) negalint atstatyti nutrukusio ryšio su aukštesne vadovybe, vykdo aukštesnės vadovybės funkcijas, prisiima kydamas statute ir aukštesnės vadovybės nustatyta veikimo gairių;
- 2) visais atvejais, kai tik iškyla reikalas, renka kandidatus savo org. va. vado bei org. va. vadovybės narių vietoms užimti ir prašo atitinkamus viršininkus šiuos kandidatus tvirtinti;
- 3) aukštesnie org. va. vadui pareikalavus, renka atovegą (-as) nuo savo org. va. aukštesnę vadovybę;
- 4) statute ..... str. str. nustatyta tvarka renka savo org. vieneto garbės laisvės kovotojus;
- 5) svarsto ir tvirtina org. vieneto (stambesnių org. vienet. - tik štabe) Ukrainės apy- skaitas;
- 6) svarsto ir sprendžia kitus nekarinius reikalus, kuriuos iškelia org. va. vadas ar tarybos nariai.

P a s t a b a I: kandidatas org. va. vado vietai užimti renkamas neuaukštesne kaip dviejų trečdalių visų org. va. tarybos narių balsų dauguma.

P a s t a b a II: suaukštesnių org. va. taryboms šio str. 3 ir 4 pastraipos n e - t a i k e m o s.

61. Org. va. tarybos pirmininkas bei nariai, kurių sąsaisininkas į vieną vietą nesudaro didesnių sukurų bei pavojaus saugumui, savo funkcijas vykdo susirinkdami į posėdį. Kiti tarybos nariai, kuriems šių sąlygų nėra, saugumo sumėtimais į ta-

rybes posėdį nekviesti. Po posėdžio, nedalyvavusius tarybos narius tarybos pirmininkas raštu ar žodžiu painformuoja apie posėdyje svarstytus reikalus bei priimtus nutarimus ir prašo juos iki nustatyto termino pareikšti savo nuomonės. Tarybos nariai, kurių nuomonių pareiškimų tarybos pirmininkas dėl to, kad jie priklausančių priemonių nustatyta laiku negauna, skaitomi susilaikūsiais nuo nuomonių pareiškimo.

62. Org. vn. tarybos nutarimais, kur tai reikalinga, turi būti konkrečiai nurodomi pareigūnai, atsakingi už tų nutarimų įgyvendinimą.

63. Org. vn. tarybos nutarimai laikomi galiojančiais, jei jie:

- 1) neprasilenkia su šio statuto nuostatais;
- 2) priimti ir patvirtinti parašais reikiamos daugumos tarybos narių.

64. Už kiekvieną org. vn. tarybos nutarimą asmeniškai atsakingas kiekvienas iš priėmęs tarybos narys. org. vn.

65. Sąjūdžio nariai už org. vn. tarybos nutarimų nevykdyimą atsako, kaip už viršūninko įsakymų nevykdymą.

2. Sąjūdžio organizaciniai vienetai, vadovybės.

Bendrybės.

66. Kiekvienas atskiras veikiamasis org. vn. (išskyrus SGR) vadovybę sudaro:

- 1) Org. vn. vadas,
- 2) " " vadovybės nariai.

67. Atsakingieji org. vn. vadovybės nariai laikomi: SV, VDV, S skyrių viršūninkai ir VD skyrių viršūninkai.

68. Atskirai veikiamasis smulkesnis org. vn. vadovybės nariais laikomi: org. vt. visuomenininkas ir org. vn. Ukvedis.

P. a s t a b a s: Kuopės vadovybės nariai laikomas KpVpd.

69. Org. vn. vadais ir org. vienetų vadovybių nariais gali būti tik P. Išstatis šia temdare VD skyrių viršūninkai ir SGR grandininkai, kuriais gali būti S.

Stambenių organizacinių vienetų vadovybės.

70. Stambenių org. vn. vadovybių organizacija, veikia, tų vadovybių bei jų narių funkcijas nustato atskiras statutas.

Atskirai veikiančių smulkesnių organizacinių vienetų vadovybės.

71. Atskirai veikiančio smulkesnio org. vn. vadovybė:

- 1) svarste ir sprendžia partizanų-kandidatų priėmimo klausimus;
- 2) svarste ir sprendžia visuomeninės veiklos klausimus, rengia minėjimus ir auklėjančio turinio psichologėjimus, senge ir ugde gražius papročius (tradicijas);
- 3) tiria išdevikų darbas ir išsiai pricomnių nutraukti ar paraližuoti jų veiklą;
- 4) svarste ir sprendžia org. vienete tiekiame, aprūpinime, sanitarijos reikalus, rūpinasi lėšų padidinimu;
- 5) organizuoja ir betarpiškai vykdo reikalus, nukentėjusių nuo bolševikinio teroro sąjūdžio narių, dalyvių ir kitų gyventojų, atsidurusių sturde (esantių kalėjimuose, ištrėtime, besislapstančių ir kt.);
- 6) svarste ir sprendžia kitus nekarinius reikalus, kuriais iškelia org. vn. vadas ar vadovybės nariai.

72. Atskirai veikiančio smulkesnio org. vienete visuomenininkas yra org. vn. vade padėjėjas visuomeninės veiklos srityje. Jis veikia pagal statuto, aukštesnės vadovybės ir savo org. vn. vade nurodymus. Be to, jis sekretoriauja org. vn. tarybos posėdiniuose ir padeda tvarkyti org. vn. raštines reikalus.

73. Atskirai veikiančio smulkesnio org. vienete ūkvedis yra org. vn. vade padėjėjas ūkio srityje. Jis rūpinasi visais org. vienete ūkiniais reikalais, tvarte org. vienete kases bei tarte laigas ir atskaitomybės dokumentus.

Savo veikloje ūkvedis vadovaujasi statutu, aukštesnės vadovybės ir org. vienete vade duodamais nurodymais.

3. Sąjūdžio organizacinių vienetų vadai.

74. Kiekvienas sąjūdžio org. vn. vadai:
- 1) vadovauja jam pavestam org. vienetui;
  - 2) yra tiesioginis visų to org. vienetu LR-jų viršinininkas;
  - 3) asmeniškai atsako už visą, je vadovaujama sąjūdžio narių, dalyvių ir kitų org. vienetu veikimo, plote ribose esančių gyventojų visuomenišką parangimą, išsilaisvinimo kovai bei lemiamas tos kovos reikštai;
  - 4) organizuoja LR-jas, tiria ryšius ir organizuotai veikia išplėtimo galimumus;
  - 5) derina bei lygina je betarpiškai priklausančių org. vienetų (ar LR-jų) veikimą; vienu org. vienetų (ar LR-jų) patyrimą pritaiko ir pateikia kitiems;
  - 6) patiekia savo betarpiškas viršinininkui je vadovaujame org. vienetui: a)
    - a) veiklos žinias,
    - b) skines apykaltais (stambesnių org. vienetų - tik štai),
    - c) mokėsi aukštesnei vadovybei;
  - 7) patiekia savo betarpiškas viršinininkui tvirtinti je vadovaujame org. vienetu tarybos posėdžio protokole išrašą, liešiantį išrinkti, kandidato org. vienetu vada vietai užinti.

75. Kiekvienas sąjūdžio org. vn. vadai tvirtina:

- 1) je vadovaujame org. vienetu vadovybės narius;
- 2) je betarpiškai priklausančių org. vienetų vadus.

Stambesnių organizacinių vienetų vadai.

76. Kiekvienas stambesnis org. vn. vadai:
- 1) ilgameį laiką (2 mėn.) negalėdamas atstatyti nutrūkusie ryšie su aukštesne vadovybe, savo org. vienetu atšvilgia:
    - a) v. kde funkcijas, nurodytas 43 str. 1 ir 4 pastraipose,

368 ckm

b) turi teises, nurodytas 45 str. 2 ir 3 pastraipose;

- 2) bendradarbiauja ir palaiko ryšius su reikiamais gretimų org. vienetų vadais;
- 3) lankydamosis org. vienetuose, darydama klaušinėjimus;
- 4) tikrina org. vienetė štaže, visuomeninę dalies ir betarpiškai priklausantių org. vienetų veiklą, sekimo eigą, vadų ir P parengimą (statutų, įsakymų ir taktikos šmejinimą), sprūpinimo stovį, giaklavimo ir kitoki turtą, medžiaginių gėrybių bei išdų naudojimą, atskaitomybę ir tikrinimo rezultatus bei išvadas praneša tikrintojų org. vienetų vadams ir save betarpiškai viršinininkui;
- 5) leidžia įsakymus je vadovaujamas org. vienetui.

a) Srities vadas.

77. Sr vado betarpiškai priklauso Ap vadai, SrV ir SrVDV.

78. SrV:

- 1) duoda sričiai vadovaujamy nurodymų visais išsilaisvinimo kovos vedimo reikalais;
- 2) sudaro srities P jauniesniųjų vadų sekimo programas ir planus;
- 3) vadovauja neaktyviais (R RnV ir RjV teises turintių P viršinininkų parengimui);
- 4) srities P kelia į aukštesnius P laipsnius (iki viršilės įskirtinai);
- 5) pasiūlymėjusius srities LR-jus ir sąjūdžio dalyvius apdovanoja P a s i ž y - w é j i m o ž e n k l u II laipsnio.

79. SrV tvirtina srities suskirstymą, rinktinėmis.

b) Apygardos vadas.

80. Ap vado betarpiškai priklauso Ra vadai, ApV ir ApVDV.

81. ApV:

- 1) šāda apygādei vadovojamajam nurodījumu visā tās iestāžu sistēmā korespondēncē veikt; kolēģi;
- 2) sadarbības apygādes P nekādas programmas ir plānotas;
- 3) personāli vadovauja aktīvais darbs ar neaktīvais darbs KpV ir KpVpā beidzot turpināt P virzītājam pareģināt;
- 4) neredzēt kāp vienā kartā noties sa- sitinka su visā je betarpiškai priklausomā org. vienot; vadovybāis; laiko apygādes org. vienot;
- 5) apygādes P kolēģi; askatēmius P laip- nius (iki paskatēmius iekšējā);
- 6) pasākumus apygādes IK-jus ir sa- jūdzē dalyvius apdevamoja P a s i - š y n ē j i m o ž e n k l a III laip- nio.

82. ApV tvirtina apygādes suskirstytā re- zūsis.

c) Rinktinės vadovs.

83. Ra vada betarpiškai priklausomā Rj vadai, ApV ir RnVDV.

84. RnV:

- 1) personāli vadovauja RnV ir Skr nekā- sui, tiklām pareģti juos sukstēsāms pareģoms; sadarbība nekādas tvarkarā- šins;
- 2) neredzēt kāp 2 kartā i noties sa- sitinka su visā je betarpiškai priklausomā org. vienot; vadovybāis; laiko rinkti- nės org. vienot;
- 3) rinktinės P cilinūs kolēģi; P grand- nio laipnā;
- 4) pasākumus rinktinės IK-jus ir sa- jūdzē dalyvius apdevamoja P a s i - š y n ē j i m o l a p u;

85. RnV tvirtina rinktinės suskirstytā, kape- dāis ir būriais.

d) Rajons vadai.

86. Rj vada betarpiškai priklauso Kp vadai, atskirų Br bei žemesnių atskirų org. vienetų (neįskaitant kitų org. vienetų sudėtis) vadai, RjV ir RjVDV.

87. RjV:

- 1) asmeniškai vadovauja grandinininkų ir sumonesnių P mokymui, tikslu parengti juos ankstesnėms pareigoms; sudaro jų mokymų tvarkaraščius;
- 2) nurodo kaip vieną kartą per 3 mėnesius susitinka kiekvieną, je betarpiškai priklausančių org. vienetų;
- 3) rajone partizanams-kandidatams suteikia P silinio laipai.

88. RjV tvirtina rajono suskirstymą skyriais.

89. Rj sudėtyje nesant knopų, RjV žemesnių org. vienetų atžvilgiu atlieka ir KpV funkcijas.

Sulkesnių organizacinių vienetų vadai.

90. Kiekvienas sulkesnis org. vienetas vada sprėdžia nesusipratimus, kilusias IK-jų tarpe, o taip pat nesusipratimus, kilusias tarp IK-jų, sąjūdiu dalyvių bei visuomenės, arba tarpinku knaja jų išsprėdimai.

e) Kuopos vadai.

91. Kp vada betarpiškai priklauso Br vadai, atskirų skyrių bei žemesnių atskirų org. vienetų, (neįskaitant kitų org. vienetų sudėtis) vadai, su kuopos vada padėjęs, kuopos visuomenininkas ir kuopos Ukvedis.

92. KpV:

- 1) Rj vadui pavedus, neke savo kuopos Gr ir sumonesnius P, tikslu parengti juos ankstesnėms pareigoms arba padeda tam darbe Rj vadui;
- 2) nurodo kaip vieną kartą per 3 mėnesius susitinka kiekvieną, je betarpiškai priklausančių org. vienetų; tikrina KpVp, Kp visuomenininko, Kp Ukvedžio ir pri-

klāvēģu org. viensu veikla, nekavējoties, vado ir P parangis (atstāt, ierīkoti, taktiskos šīs org.); daro atbilstošas klāvēģu org.; tikrās ginklus, turta, aprūpināto stāv, veidīgā gārbu bei 1936. mēnešos, atbilstoši ir tikrās rezultātos bei 1936. gada prognozi tikrās org. vienot, vadus ir RjV;

- 3) bēdredzības ir pelāto rībus un rokiemais gētinu org. vienot, vadus;
- 4) Jūda mērojum, KpV padēdējo, Kp vienot, mērojum ir Kp tikrās veikt, klāvēģu parāģas ir tikrās jū darbu;
- 5) pārdarīti bases ir turto klāvēģu, tīrtina klāvēģu atbilstoši Jūdaros.

93. KpV tīrtina klāvēģu atbilstoši, grandin-

f) Klāvēģu vado padēdējas.

94. Klāvēģu vado ir parangis jū parangis veikt arītye tā atbilstoši jū parangis. Ja ir, KpV tīrtina klāvēģu atbilstoši veikt, klāvēģu atbilstoši jū darbu ir veikt klāvēģu atbilstoši.

g) Turto vados.

95. Ar vado betarpiškai priklause skyrināto ir atbilstoši grandin, grandināto.

96. BrV:

- 1) pagal atbilstoši prognozi, noko beparangis turto P; daro jū nekavējoties savātikrās veikt, klāvēģu atbilstoši;
- 2) mērojum, savātikrās turto, par mērojum, patikrās via, turto P mērojum, ginklavīto turto, ir tikrās duomenis prognozi savātikrās veikt, klāvēģu atbilstoši.

97. Turto veikt, klāvēģu atbilstoši, BrV be 95 ir 96 str. str. mērojum, savātikrās veikt, klāvēģu atbilstoši; dar 109-110 str. str. mērojumais.

98. Atbilstoši Ar vados be 95 ir 96 str. str. mērojum, savātikrās veikt, klāvēģu atbilstoši; dar 109-111 str. str. mērojumais.

2) Skyrininkas.

99. Skyrininko betarpiškai priklauso grandininkai.

100. Skr :

- 1) pagal nustatytą programą bei tvarkaraštį sekti neparengtus skyriaus P;
- 2) privaic išsakyti visus savo skyriaus P paŃinti ginklus, šandėnis, juos patikrinti, mokėti su jais veikti ir pašalinti pasitaikančias klaidas;
- 3) nerodius kaip viena kartą, savaitėje neduoniai patikrina savo skyriaus P naudojamus ginklus ir šandėnis.

101. Skyriniai veikia atskirai, Skr be 99 ir 100 str. str. nurodymų, savo veikloje vadovaujasi dar 107-109 str. str. nurodymais.

102. Atskiro Sk skyrininkas be 99 ir 100 str. str. nurodymų savo veikloje vadovaujasi dar 110-112 str. str. nurodymais.

111

1) Grandininkas.

103. Gra yra artimiausias tiesioginis (betarpiškas) savo grandies P viršininkas. Jis pŃveda skyrininkai mokytį grandies P ir visais atžvilgiais yra atsakingas už grandies P elgesį ir veiksmus.

104. Grandiniai veikia atskirai, Gra be 103 str. nurodymų savo veikloje vadovaujasi dar 107-109 str. str. nurodymais.

105. Atskiros Gr grandininkas be 103 str. nurodymų savo veikloje vadovaujasi dar 110-112 str. str. nurodymais.

109-111

3) Skr grandininkas.

106. Skr grandininkas (SGra) yra artimiausias tiesioginis (betarpiškas) savo grandies S viršininkas. Jis visais atžvilgiais yra atsakingas už S grandies laisvės kovotojų elgesį ir veiksmus.

X) Atskire organizacine vienote vadās.

107. Atskire org. va. vadās meadojasi vienot
pamān auksternie vado teišārie ir atlika tas
sākas atitinkušāie paraigac. Pav., atskire sky-
sāus skyvānāies meadojasi BāV teišārie ir sa-
skyvānāis atvālgāin atlika BāV paraigac.

Atskire org. vienote apbūdinānāis duetas 9 str

108. Atskire org. vienote vadai (iškiriānt
am) visvānāināis ir ūkānāis veikāies svitrys pa-
mān org. vienote visvānāinānāis ir org. vie-
nāis ūkvedis, kuris veikāis betarpiškeje org. va.
me priekānāerāybeje.

109. Atskire org. va. vadās (iškiriānt 30ra),
normāliāi je uzānānāejāi virtāi teikmāiāi pa-
mānāi, parāilānāi juri dar ānāis paraigac:

- 1) bendradarbiānāis ir palāke rānāis va
veikānāis greitāi org. vienote vadāis;
- 2) priekānānāis stātute be i auksternāis
vadovybe meānānāis tverāis, stānānāis
savo laikā aprānānāi je vānānāis org.
vienote 2 gānāis, 30ra, 30ra, dānāis,
mānāis, parāilānāis veikānāis, mānāis
veikānāis je atānāis ir tākānāis je
mānāis;
- 3) dānāis mērovybe visvānāinānāis ir ūkve-
dāis veikāis, iškiriānāis paraigac ir tik-
rānāis je darāis;
- 4) priekānāis tāsāis ir tārāis knygas, tvirtānāis
ūkānāis atkānānāis dānāis.

K) Atskirai veikānāis auksternāis
organizācine vienote vadās.

110. Atskirai veikānāis auksternāis org. va.
me betarpiškeje priekānāerāybeje gāli būti 30ra
mānāinānāi be pānānāi 3.

111. Atskirai veikānāis auksternāis org. va.
mānāis, be 120 str. mērovybe, save veikāis vado-
nānāis dar 100 ir 109 str. mērovybeis.

III.

N A R I A I I R D A L Y V I A I

S a j u d ž i o n a r i a i.

1. B e s ū r i e j i n u o s t a t a i.

112. S a j u d ž i o n a r i a i v a d i n g a i l a i s v ė s k o v e t o j a i s.

IK-jaŭ skiretoais:

laisvės kovotojais partizanais,
laisvės kovotojais slapukais ir
garbės laisvės kovotojais.

113. IK-ja gali būti kiekvienas daras, anksčiau, valstybiškai bei tautiškai susipratęs ir suveiksmuose visiškai savistovus Lietuvos pilietis, suveiksmuose sutinkęs ir tikrumsuose galintis besilaisvės kovotojais pareigas.

P a s t a b a: Ypatyrgais atvejais, tiesiogiai viršviniškai nemokantis kaip RjV teisių savininkas, IK-ja gali būti atitinkamas šio straipsnio reikalavimus ir ne Lietuvos pilietis, suveiksmuose ir veiksmuose įrodę visiškai atsidavimą Lietuvos išlaisvinimo kovos reikalui.

114. IK-ja negali būti:

- 1) kas kaltinamas dėl nusikaltimo darbe, įstatytais sajuodžio Okupacijos Beto Pasidėjimo Statutu;
- 2) nepilnapretis; 18
- 3) kas yra išmestas, kaip 16 metų amžiaus.

2. Laisvės kovotojų pareigos ir teisės.

a) B e s ū r i e s i o s l a i s v ė s k o v e t o j ų p a r e i g o s i r t e i s ė s.

115. IK, suveiksmuose į Lietuvos išlaisvinimo kovos sajuodį, oriniskia arba iskiliniskai pasidėda kovoti dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, nesilaisvės kovos dėl šviesos ir gyvybės.

116. IK brangina Lietuvos išlaisvinimo kovos sajuodį, kolia jo vardą ir garbę; jis turi atsiminti, kad jis yra elgiasi ir darbu išsprendžia syje visą sajuodį.

373

124. IK, sužinojęs apie bet kieno padarytą ne-
teiktą veiksmą ar nusikaltimą, privalo įvykdyti
viską galintį sualkčiau iširti ir apie jį praneš-
ti savo betarpiškam viršininkui.

125. IK išeina nustatytą mokymą; gerai pažis-
ti savo apylinkę, žino kelius, takus, nepraėjimus š
neprovaikiojama vietas, tiltus, lieptus, kėlinio
vietas ir brastas, miestų planus ir valdžios
staigas, gyventojų nuotaiką, būdą ir visa, kas sa-
būti naudinga IK-jai okupacijos ir okupacijs
sątvarkos pašalinimo metu; teikia savo viršini
jam žinomas ir partizanams naudingas žinias.

126. IK turi pažinti Lietuvos istoriją, wylėti
gerbti savo kalbą ir papročius.

127. IK skaite sąjūdžio leidžiamus spaudos
leidinius.

128. IK-jai draudžiama savavališkai pasitrauk-
ti iš jam pavestų pareigų bei uždavinių vykdymo.
Turi kuris IK-jas, nusikaltęs šiam draudimui, at-
sakyti sąjūdžio teisui.

129. Okupacijos ir okupacijs sątvarkos paš-
alinimo metu IK-jai, vykdydami sąjūdžio uždavinius,
gripinami sąjūdžio Gynybos Pajėgų Vade nustatyta
tvarka.

130. Sužeisti ar susirgę IK-jai gydomi sąjūdžio
medicinos lėšomis.

P a s t a b e r s Gydomi sąjūdžio lėšomis tik
tie atvejais, kai jie yra sužeisti ar susirgę
dėl IK-jo pareigų šjimo bei uždavinių vykdymo.

131. IK-jams, sužeistiems kontynių metu ar ki-
kais atvejais, susijusiais su IK-jo taraybinių
pareigų bei uždavinių vykdymu, su vade ar suk-
čiavoje tiesioginis viršininke įsakymu gali būti
priemta teisingas teinai nešioti nustatytos formos su-
stiprinimo ženklą.

132. IK-jai už pasižymėjimą kovoje su priešu
gali už kitus nuopelnus Lietuva ir sąjūdžiui,
gali būti atkrymami statute nurodytais būdais.

133. Kiekvienas IK, turi teisę skųstis šie
statute nustatyta tvarka.

3/2004

117. IK laikosi sėjūdiis statatai ir vyks visos teisės savo viršinky įsakymais, nusprendus įsakymus turi gerai aprašti, neaiškias išsiaiškinti; Kadiniūs įsakymus, viršintink pareikalavus, turi pakartoti.

Regalėdama įsakymo ivykdyti, turi apie tai tvojau pranešti įsakymą daruodiam viršintinkai, kol is je tuo reikala gaus naują įsakymą ar palaiks dasteje įsakymo atšaukimo, visomis jėgomis turi stengtis jį ivykdyti.

118. IK turi žinoti sėjūdiis statato, instruktoriai, bei darvybiu suostetas ir gyvenime tuo suostetas atkoliai suandoti ir priitaikyti.

119. Kie vienas IK jei turi būti pakirtos pareigos arba duere vietas ar daugiau uždavinių, negali būti IK-je be pareigų, ar uždavinių.

120. IK turi gerai žinoti, supasti ir išsiaiškinti kas pavestas pareigas bei uždavinius ir pabūtinai juos atlikti; pūliati, reikiamaus case viršintinku, valdiniau, bendradarbiu, palaistyti su jais tvirtus ryšius ir sinoti, ke isis gali bei prireke reikalavati is save valdiniu ir k, jio pate turi atlikti be atskire savo viršintinko įsakymo.

Tovydje savo pareigu, uždaviniu, bei viršintinko įsakymu ar vyksje juos netikusiai IK - tai sunki ir nereikalinge mūsta tautai ir sėjūdiim. Geriau, kad tokiu IK-je visai nebūtu.

121. IK gerbia dūstaji sūdį, yra sąsindugas, punktinaiis ir blaivus.

122. IK visose dūstingose, tarnybinis reikalais kreipiasi į save artiesiusdaji viršintinku; didkiamajje paslaptyje žaiko vis, išsilaikiny kovos dūstaji; veikli; sufinijos ex išgieds k; nere apie priera, tvojau praneša save viršintinkui, e glubiam reikalui - bet kuriam jam atneama is pasiukimau IK-jei ar sėjūdiis dalyvini.

123. IK visada klunas viršintinkaus, mandagūs vyruomenies, tėvikkas jaunamiesiems, broliškus lygielius, silpnusius miteris, skriaudkimuosius užsteja, sau blege sulauko, povejaje gelbėti.